



**МІНІСТЕРСТВО  
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ  
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: [info@mlsp.gov.ua](mailto:info@mlsp.gov.ua),  
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

*29.05.2017* № *20/0/143-Р/371*

На № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_

**Громадська спілка  
„Українська Гельсінська  
спілка з прав людини”**

а/с 100,  
м. Київ,  
04071

Департамент захисту прав дітей та усиновлення Міністерства соціальної політики України розглянув запит від 17.05.2017 № 17/05-01.

Статтею 19 Конституції України визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 1 Закону України „Про доступ до публічної інформації” публічною інформацією є відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

Станом на 01.01.2014 в АР Крим проживало 4323 дитини-сироти та дитини, позбавлені батьківського піклування (за статистичними даними АР Крим), з них сімейними формами виховання було охоплено 3688 дітей.

Крім цього, функціонувало 25 закладів (загальноосвітніх шкіл-інтернатів та дитячих будинків у сфері управління освітою, будинках дитини у сфері охорони здоров'я та у дитячих будинках-інтернатах системи соціального захисту населення), виховувалось 3248 дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Функціонувало:

- 50 дитячих будинків сімейного типу, в них виховувалося 355 дітей;
- 121 прийомна сім'я, в якій виховувалося 250 дітей.

Загалом у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу виховувалося 605 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

В сім'ях опікунів, піклувальників виховувалося 3083 дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування.

У м. Севастополі станом на 01.01.2014 проживало 672 дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування (за статистичними даними м. Севастополя).

Функціонувало:

- 2 дитячі будинки сімейного типу, в них виховувалося 11 дітей;
- 37 прийомних сімей, в яких виховувалося 58 дітей.

Загалом у прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу виховувалося 69 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

В сім'ях опікунів, піклувальників виховувалося 506 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Крім цього, функціонувало 9 закладів (загальноосвітніх шкіл-інтернатів та дитячих будинків у сфері управління освітою, будинках дитини у сфері охорони здоров'я та у дитячих будинках-інтернатах системи соціального захисту населення), виховувалось 1012 дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Протягом 2014 року з АР Крим, м. Севастополя до інших регіонів України переїхали 2 дитячих будинки сімейного типу (14 дітей), 3 прийомні сім'ї (7 прийомних дітей).

Всі сім'ї перебувають під соціальним супроводом центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та отримують державну соціальну допомогу.

Внутрішньо переміщені діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, які перемістилися із АР Крим, м. Севастополя службами у справах дітей обласних, Київської міської державних адміністрацій взяті на облік дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Із загальної кількості внутрішньо переміщених дітей (всього 57 осіб), із інтернатних закладів для дітей різних типів перемістилося на підконтрольну Україні територію 6 дітей зазначеної категорії (2 – із закладів системи МОН, 4 – із дитячих будинків інтернатів системи соціального захисту населення), 25 підопічних дітей із сімей опікунів та піклувальників.

В оновленні інформації щодо кількості інтернатних закладів для дітей та вихованців у них, дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, в них дітей структурними підрозділами Міністерства освіти і науки, молоді та спорту АР Крим та м. Севастополя відмовлено.

Водночас 28.11.2014 набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 22.10.2014 № 624, якою внесено ряд суттєвих змін до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 № 866 (далі – Порядок).

Так, введено нову підставу для набуття статусу позбавлених батьківського піклування дітьми, батьки яких не можуть виконувати свої батьківські обов'язки з причин, які неможливо з'ясувати у зв'язку із проведенням антитерористичної операції або тимчасовою окупацією.

Тепер такі діти зможуть тимчасово отримувати гарантований державою захист та підтримку.

Також до Порядку внесено новий розділ „Особливості провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, переміщеної з тимчасово окупованої території або району проведення антитерористичної операції”, в якому закріплено алгоритм дій щодо захисту прав дітей, які залишилися без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, із тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції.

Мінсоцполітики звернулося до МЗС України щодо вжиття заходів та попередження Російської Федерації стосовно недопущення порушення законодавства України з питань захисту прав дітей та усиновлення (лист від 16.10.2014 № 1206/0/14-14/57).

Відповідно до Закону України „Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України” прийнятого Верховною Радою України 15.04.2014.

Статтю 1 визначено правовий статус тимчасово окупованої території України.

Тимчасово окупована територія України – є невід'ємною частиною території України, на яку поширюється дія Конституції та законів України.

Згідно зі статтю 5 щодо захисту прав і свобод людини і громадянина, культурної спадщини на тимчасово окупованій території:

- Україна вживає всіх необхідних заходів щодо гарантування прав і свобод людини і громадянина, передбачених Конституцією та законами України, міжнародними договорами, усім громадянам України, які проживають на тимчасово окупованій території;

- відповідальність за порушення визначених Конституцією та законами України прав і свобод людини і громадянина на тимчасово окупованій території покладається на Російську Федерацію як на державу-окупанта відповідно до норм і принципів міжнародного права;

- примусове автоматичне набуття громадянами України, які проживають на тимчасово окупованій території, громадянства Російської Федерації не визнається Україною та не є підставою для втрати громадянства України.

**Директор Департаменту  
захисту прав дітей та усиновлення**



**Р. Колбаса**